İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI BÖLÜMÜ
FRANSIZ DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI DERGİSİ

Revue du Département de langue et littérature
françaises de la Faculté des Lettres de l'Université d'Istanbul

DİLBİLİM
XXIV
2010

CİLT 2/VOLUME 2

İSTANBUL - 2011

Dilbilim : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Dergisi = Revue du Department de Langue et Litterature Françaises de la Faculte des Lettres de l'Universite d'Istanbul.-- İstanbul : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1976-

c.: şkl., tbl.; 24 cm.

Yılda iki sayı

ISSN 0255-674X

Elektronik ortamda da yayınlanmaktadır:

http://www.iudergi.com/tr/index.php/dilbilim

1. DİL BİLİMİ. 2. DİL BİLİMİ - DİL EĞİTİMİ. 3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ.

Üniversite Yayın No: 4994
ISSN 0255-674X

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI BÖLÜMÜ
FRANSIZ DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI DERGİSİ

Revue du Département de langue et littérature
françaises de la Faculté des Lettres de l'Université d'Istanbul

DİLBİLİM

XXIV

2010

CİLT 2/VOLUME 2

İSTANBUL - 2011

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Nedret ÖZTOKAT
(Dergi Sorumlusu)

Prof. Dr. Ayşe Dilek ERBORA
Prof. Dr. Güler ÇELGİN
Prof. Dr. Emel ERGUN
Doç. Dr. Arzu KUNT
Doç. Dr. Nurcan DELEN KARAAĞAÇ
Doç. Dr. Arsun URAS YILMAZ

***DİLBİLİM* DERGİSİ HAKEM KURULU**

Prof. Dr. Ayşe KIRAN - Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Nedret ÖZTOKAT - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. V. Doğan GÜNAY - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ece KORKUT - Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Emine DEMİREL - Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Arzu KUNT - İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Nurcan DELEN KARAAĞAÇ - İstanbul Üniversitesi

Editör
Doç. Dr. Nurcan DELEN KARAAĞAÇ

Editör Yardımcısı
Arş. Gör. H. Necmi ÖZTÜRK

ADRES

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü
Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Beyazıt – İstanbul

İ. Ü. Basım ve Yayınevi Müdürlüğü
İstanbul-2011

Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.
La responsabilité des écrits incombe aux auteurs.

İÇİNDEKİLER

Sündüz ÖZTÜRK KASAR
"Sosyal Bilimlerde Çeviri / Aktarılabilirlik ve Kültürler üstü İletişim" Konulu Uluslararası Paris Kolokyumunun Düşündürdükleri 1

Hasan Mesut MERAL
Türkçe Ardıl Gönderim İlişkisi 9

Sadriye GÜNEŞ
Deyim Öğretiminin İtalyanca Çeviri Dersinde Metinleri Anlamaya 33

Suzan ULUOĞLU
Çağdaş Rus Şiirinde Görsellik 51

Füsun ŞAVLI
Analyse des Méthodes de FLE: Techniques et Pratiques 65

TANITMA YAZILARI

Buket ALTINBÜKEN
Semio 2010 Kongresi: "Parçalı Yazılar, Sözcelemeye İlişkin Soru(n)lar" 77

Selin GÜRSES ŞANBAY
"Meslek İsimleri Dişileştirilmeli mi? Kazanımlar ve Çekinceler" Konulu Seminer 81

H.Necmi ÖZTÜRK
Synergies Turquie 3 83

Seldağ BANKIR
La Sémantique / "Anlambilim", Christian Touratier 87

Özge YILMAZ
Okuma Uğraşı, Akşit Göktürk 91

DEYİM ÖĞRETİMİNİN İTALYANCA ÇEVİRİ DERSİNDE METİNLERİ ANLAMAYA ETKİSİ[1]

Sadriye GÜNEŞ
Yıldız Teknik Üniversitesi

Abstract

The aim of this study is to define the effect of teaching idioms on the written textual comprehension in the Italian translation classes by especially focusing on teaching them. The research study, which has been conducted according to the pretest-posttest single group design, has been carried out on the seniors getting the Italian Translation class at the Western Languages and Literatures Department of Yıldız Technical University. The group has consisted of 17 students. In this study, the measuring instruments-which are used for reading comprehension skills and whose validity and reliability tests having been prepared by the researchers and experts have been completed-have been applied twice, before and right after the performance. As the result of the study, it has been proven that teaching idioms has effects on the development of the skills in written textual comprehension, defining and understanding the metaphoric meaning in the written texts, and on the description of the main character.

Key words: *teaching idioms, foreign language education, translation training, reading comprehension.*

Giriş

Yabancı dil öğretiminde ve çeviri eğitiminde önemli bir yere sahip olan metin çözümleme işleminin ilk aşamasını, okuduğunu anlama süreci oluşturur. Yazarın iletmek istediğinin bütünüyle algılanmasını ve kavranmasını içeren, karmaşık ve etkileşimli bir süreç olarak tanımlanan okuduğunu anlama süreci,

---

[1] Bu makale Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2008 yılında Prof. Dr. Füsun Ataseven'in danışmanlığında yürütülen, *Deyim Öğretiminin İtalyanca Çeviri Dersinde Metinleri Anlamaya Etkisi* başlıklı doktora tezine dayalı olarak hazırlanmıştır. Ayrıca doktora tezinin özeti aynı başlıkla 14-16 Mayıs 2008 tarihlerinde İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde düzenlenmiş olan *8. Uluslararası Dil, Yazın, Deyişbilim Sempozyumu*'nda bildiri olarak sunulmuştur.

düşünceleri biçimlendiren ve taşıyıp yayan, metnin dil dokusu içinde yer alan sözcükler açısından ele alındığında sözcüklerin önemi ortaya çıkmaktadır. Özdemir (1995: 72-73), Thorndike'nin okunan bir metnin algılanıp kavranmasında sözcüklerin yerine ve işlevine ilişkin olarak yaptığı vurgulamayı aktarmıştır. Van Dijk (1997: 81), anlama sürecinin ilk aşamasında sözcükleri tanıma işleminin gerçekleştiğini ileri sürmüştür. Cardona (2005), okuduğunu anlamayı etkileyen üç temel etkenden birinin, dil sistemi ile ilgili olan sözcük bilgisinin olduğunu belirtmiştir. İfade edilen bu görüşlere göre sözcük bilgisi okunulan metni anlamak ve kavramak için gerekli ve önemli unsurlardan biri olarak görülmektedir.

Cacciari ve Corradini (2005: www. kollokationen.bbaw.de), deyimlerin hem sözcükler hem de sözcüklerden daha büyük parçalar olarak işlev gördüklerini, bütünsel anlam taşımaları nedeniyle sözcükler olarak ele alınmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Bu görüş dikkate alındığında, sözcük bilgisi alanına deyim bilgisinin de dahil edilebileceği sonucu ortaya çıkmakta ve bir metni anlayabilmek için, o metnin içerdiği sözcüklerin yanı sıra içerdiği deyimleri de tanımak ve anlamak gerektiği anlaşılmaktadır. Deyimler, Arnoud ve Savignon (1997: 159-161)'un ifadesiyle "bir metinde yoğun bilgi taşıyan, bilinmediğinde okuma sürecinde en çok zorluk yaratan" öğelerdir. Bir metinde bulunan deyimleri tanıma ve anlama basamakları gerçekleşmediğinde, okuduğunu anlama sürecinin diğer aşamaları kesintiye uğrayabilir. Bu saptamalar doğrultusunda, deyim bilgisi okuduğunu anlamayı etkileyen bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Yabancı dilde okunulan metni anlamak için, içerdiği deyimleri tanımak ve anlamlandırmak gerekir, özellikle de bir dili anadil olarak konuşmayanlar için, o dildeki deyimleri tanımak ve anlamlarını çıkarmak zordur. Bu zorluğun nedenleri özetle: deyimlerin anlamlarının içerdikleri sözcüklerin anlamlarının toplamından oluşmaması; farklı dillerde deyimlerin sözdizimsel, anlamsal, kültürel farklılıklar göstermesi; sayılarının fazla olması ve yaygın kullanımları; sürekli yeni deyimlerin üretilmesi; deyimlerin bilinen anlamları dışında, yapısal ve sözcüksel değişikler yapılarak, yani birkaç deyimin birleştirilerek kullanılması; yabancı dil öğretiminde ve çeviri eğitiminde deyimlere yeterince yer verilmemesi olarak gösterilebilir.

"Deyimler kısa, öz ve çarpıcı olma özellikleriyle dile yumuşaklık, özgünlük, güzellik, anlamsal zenginlik, imgesellik ve renk katar" (Krupnov, 1976: 118), bu nedenle kullanımları birçok alanla ilgilidir. Ancak, en yaygın

olarak günlük konuşmalarda, edebi ve siyasi söylemlerde kullanılır. Deyimlerin anlamları kalıplaşmış olmasına rağmen, özellikle de gazetecilerin ve politikacıların deyimlere bilinen anlamları dışında anlam yüklemesi, çeşitli amaçlara yönelik olarak yaratıcı deyim kullanımına ilişkin bir örnektir. Bu durum, "zaten deyimlerin mecazi olmalarından dolayı yabancı dil öğrenenlere yarattıkları zorluklara yenilerini eklemektedir" (Mäntylä 2004: 14).

Deyimler dilden dile sözdizimsel, anlamsal ve kültürel farklılıklar gösterir, bu nedenle yabancı dil bilgisi ve çeviri etkinliği açısından kritik öneme sahiptir. Deyimler yabancı dil bilgisi açısından değerlendirildiğinde, bir dilde deyim bilgisine sahip olmayan kişinin, o dili tam anlamıyla bildiğinin söylenemeyeceği ifade edilmiştir. Turrini ve diğ. (1995: i)'ne göre bir dile gerçek ve derin bir şekilde hakim olma olgusu, konuşmacının kültürünü, mantığını, keskin zekasını, gözlemleme yeteneğini, duyguların şiddetini veya yumuşaklığını su yüzüne çıkaran deyim bilgisinden ayrı tutulamaz.

Deyimler, çeviri etkinliği açısından değerlendirildiğinde ise çevirmenlerin sıkça deyim çevirisi sorunlarıyla karşı karşıya kaldıkları ortaya çıkmaktadır. Kaynak metnin anlamsal ve biçemsel bütünlüğüyle yeniden yaratılmasıyla somutlaşan çeviri süreci, metni oluşturan "yapı malzemesinin derinlemesine anlaşılmasını gerektirir" (Krupnov 1976: 9-10). Metni oluşturan "yapı malzemelerinden" biri olan "deyimlerin çevirisinde yapılan bir çok hata onları metinde tanımamaktan ve anlamlarını yanlış yorumlamaktan meydana gelir" (Vlahov ve Florin 1980: 181).

Özellikleri nedeniyle deyimler, yabancı dil öğrencileri ve çevirmenler için birçok sorun yaratmaktadır, ancak yabancı dil öğretimi tarihçesi incelendiğinde deyim öğretimine bugüne kadar yeterince önem verilmediği görülmektedir. Yabancı dil öğretiminde İletişimsel ve Sözcüksel Yaklaşımların yaygınlaşmasıyla birlikte deyimler önem kazanmıştır. İletişimsel Yaklaşımda deyimler bir kültürü yansıtan, edimsel işlevlere sahip ifadeler ve kavramları ifade etme aracı olarak dikkate alınmıştır. Sözcüksel Yaklaşımda deyimler, sözcükler ve diğer söz öbekleriyle birlikte dilde, dil öğretiminde ve iletişimde önemli yapı taşları olarak görülmektedir. Bir yandan bu yaklaşımlar ışığında, diğer yandan gerek yabancı dil öğretimi, gerekse çeviri odaklı düşünülsün, bilinmemeleri durumunda deyimlerin yabancı dildeki metinleri anlamada sorunlar yaratmaktadır. Bu nedenle yabancı dil öğretimi ve çeviri eğitimi içerisinde deyim öğretimine yer verilmesi bir gereksinim olarak ortaya

çıkmaktadır. Bu çalışma, söz konusu gereksinimi vurgulama amacıyla yapılmıştır.

Problem Cümlesi

Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı 4. sınıf İtalyanca Çeviri dersinde uygulanan deyim öğretiminin, öğrencilerin yazılı metinleri anlama becerilerine etkisi var mıdır?

Denenceler

Problem cümlesi aşağıdaki denenceler ile test edilmiştir:

Deyim öğretimi uygulanan Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı 4. sınıf İtalyanca Çeviri dersinde öğrencilerin:

Denence 1: yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma becerilerini ölçmeye yönelik olarak kullanılan Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'ndan aldıkları öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

Denence 2: yazılı metinlerdeki ana karakteri betimleme becerilerini ölçmeye yönelik olarak kullanılan Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'ndan aldıkları öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

Denence 3: yazılı metinleri anlama becerilerini ölçmeye yönelik olarak kullanılan Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'ndan aldıkları öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı 2006-2007 Bahar dönemi İtalyanca Çeviri dersine devam eden 4. sınıf öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur.

2. Araştırmada, deneklerin yazınsal metinleri anlama becerilerinin ölçümü tek bir özgün metin ile sınırlı tutulmuştur.

3. İtalyanca çeviri dersinde yapılmış olan deyim öğretimi, 174 deyimi kapsamıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı 4. sınıf İtalyanca Çeviri dersinde uygulanan deyim öğretiminin, öğrencilerin yazılı metinleri anlama becerileri üzerindeki etkisi sınanan bu araştırmada tek değişkenli "tek grup öntest-sontest" deneme modeli kullanılmıştır. Modelin simgesel görünümü Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1 *Tek Grup ÖnTest-SonTest Modelin Simgesel Görünümü*

Grup	*ÖnTest*	*Denel İşlem*	*SonTest*
G1	Ö1	Deyim Öğretimi	S1

Tablo 1'de görüldüğü üzere G1 simgesi, denel işlemin uygulanacağı grubu; Ö1 simgesi, gruba denel işlem öncesi uygulanan öntesti; S1 simgesi ise gruba denel işlem sonrası uygulanan sontesti ifade etmektedir. Bu bağlamda, çalışma grubuna denel işlemin başında öntest olarak Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı uygulanmıştır. Denel işlem, gruba 14 ders saati boyunca uygulanan deyim öğretiminden oluşmuştur. Denel işlemin etkisini sınamak üzere sontest olarak yine Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı uygulanmıştır.

Araştırmanın Değişkenleri

Bu çalışmada, "bağımlı değişken üzerindeki etkisinin öğrenilmek istendiği uyarıcı değişken" (Karasar 2003: 61) olarak tanımlanan bağımsız değişkenin, bağımlı değişken üzerinde etkili olup olmadığı araştırılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın üç denencesine ilişkin bağımsız değişken deyim öğretimi, bağımlı değişkenler 1. denence için yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma becerisi, 2. denence için yazılı metinlerdeki ana karakteri betimleme becerisi, 3. denence için yazılı metinleri anlama becerisi'dir.

Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2006-2007 eğitim-öğretim yılı Bahar döneminde Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı lisans programında İtalyanca VI dersini alan 4. sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Çalışma grubu 17 öğrenciden oluşmuştur.

Ölçme Araçlarının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Denencelerin sınanmasına yönelik olarak verilerin toplanması için geliştirilen ölçme araçları, bu araçların kullanma zamanı, veri türleri, ölçme araçlarından alınabilecek en düşük ve en yüksek değerler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2 *Denencelere Yönelik Ölçme Araçları ve Özellikleri*

Denenceler	***Ölçme Aracı***	***Ölçme Aracı Kullanım Zamanı***	***Veri Türü***	***Ölçme aracından alınabilecek en düşük ve en yüksek değer***
1.Denence	Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı	Öntest/ Sontest	Sürekli	*0-5*
2.Denence	Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı	Öntest/ Sontest	Sürekli	*0-5*
3.Denence	Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı	Öntest/ Sontest	Sürekli	*0-50*

Tablo 2'de görüldüğü üzere araştırmanın 1., 2. ve 3. denencelerine yönelik Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı hazırlanmıştır. Geliştirilen bu araçta 1. ve 2. denenceler için birer soru, 3. denence için ise soruların tamamı veri toplamada dikkate alınmıştır. Veriler süreklidir, ölçme aracından alınabilecek en düşük ve en yüksek değer 1. ve 2. denence için 0-5; 3. denence için 0-50 arasıdır.

Araştırmanın üç denencesine ilişkin veri toplama amacıyla, sırasıyla yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma, ana karakteri betimleme, metinleri anlama becerilerini ölçmek için çalışma grubuna öntest ve sontest şeklinde denel işlemin başında ve sonunda 2 kez uygulanmak üzere açık uçlu 10 sorudan oluşan Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bu aracın hazırlanmasında izlenen basamaklar şöyledir:

Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracının geliştirilmesine öncelikle çalışmanın amacına uygun olarak okuduğunu anlamaya yönelik ölçme yöntemleri ve okuduğunu anlayabilmeleri için öğrencilerin sahip olmaları gereken kazanımlar incelenerek başlanmıştır. Daha sonra, bir metinde yer alan deyimlerin okur tarafından bilinip bilinmemesinin bu metnin anlama sürecini hangi aşamalarda etkilediğini, yabancı dil öğretimi ve çeviri eğitimi alanlarında deyimlerin öğretimiyle ilgili hangi amaçların belirlendiği alanyazından tespit edilmeye çalışılmıştır.

Ölçme aracında yer alacak soruların hazırlanmasında dikkate alınacak metin özgünlük, uzunluk ve zorluk açısından öğrencilere uygunluğu gözetilerek seçilmiştir. Ölçme aracının içerdiği soruların hazırlanmasında metin olarak özgün olmasının yanı sıra çok sayıda deyim içermesi nedeniyle İtalyan yazar Giovanni Verga'nın hikaye kitabı *Novelle Rusticane'* den "La Roba" adlı hikaye kullanılmıştır. Seçilen metne ilişkin, araştırmacı tarafından okuduğunu anlamayı ölçen açık uçlu 10 soru hazırlanmış ve Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı geliştirilmiştir.

Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı iki Yıldız Teknik Üniversitesi öğretim görevlisi, bir İstanbul Üniversitesi okutmanı olmak üzere, toplam 3 uzman tarafından kapsam geçerliliği açısından incelenmiştir. Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'nda yer alan 10 açık uçlu sorunun tamamı kapsam geçerliği bakımından değerlendirilerek uzmanlarca uygun görülmüştür. Uygun görülen soruların puanlamasına ilişkin araştırmacı tarafından geliştirilen Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı Puanlama Anahtarı'nın da düzeltilerek kullanılması kararlaştırılmıştır.

Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı güvenirlik çalışması, aracın öntest ve sontest uygulamasından sonra, öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri yanıtların araştırmacı ve iki Yıldız Teknik Üniversitesi öğretim görevlisi, toplam 3 uzman tarafından Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı Puanlama Anahtarı'ndan yararlanılarak bağımsız bir şekilde puanlanması sonucunda yapılmıştır. Her bir uzmanın değerlendirmesinden elde edilen puan arasında tutarlılığın olup olmadığına bakılmıştır.

Geçerlilik ve güvenirlik çalışmalarından sonra, ölçme araçları çalışma grubuna öngörüldüğü şekilde uygulanmıştır.

Deyim Öğretimine Yönelik Ders Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması

4. sınıf İtalyanca çeviri dersinde uygulanan deyim öğretimine yönelik ders planlarını hazırlama aşamaları sırasıyla aşağıda ele alınmıştır.

Deyim öğretimiyle ilgili alanyazın incelendiğinde, yabancı dilde deyim öğretiminin sözcük öğretimine bağlı olarak geliştiği, "yabancı dil öğretiminin tarihçesine bakıldığında ise sözcük öğreniminin ve öğretiminin yeterince önemsenmeyen, sürekli ihmal edilen bir alan olduğu görülmektedir" (Coady ve Huckin 1997: 5). Ancak 1990'lı yıllardan itibaren yabancı dil öğretiminde sözcük bilgisi önem kazanmış ve dilbilgisi öğretiminden sözcük öğretimine doğru genel bir yönelim olmuştur (Bahns 1993: 56'dan aktaran Pinnavaia 2001: 131-132). Bu yeni gelişmeler sonucunda gerek Batı Avrupa'da, gerekse ABD'nde tek tek sözcüklerden ziyade birkaç sözcüğün bir araya gelerek oluşturdukları "dil parçaları", bir dilin söz dağarcığının en hassas öğeleri olarak kabul edilmiş ve yabancı dil öğretiminin odak noktasını belirlemişlerdir (Nattinger ve DeCarrico 1992: 1-2; Schmitt ve McCarthy 1997; Mäntylä 2004: 13).

Yabancı dil öğretimi ve çeviri eğitimi alanlarında deyim öğretimiyle ilgili kullanılan yaklaşımlar alanyazından tespit edilmeye çalışılmıştır. Yabancı dilde deyim öğretimi planlarının dayandırıldığı yaklaşımlar İletişimsel ve Sözcüksel yaklaşımlardır. Uygulamada kullanılacak ders planlarının, araştırmada kullanılacak ölçme araçlarıyla ve ölçülmek istenen kavramsal yapılarla uyum içerisinde olması gereklidir ve bu durum sağlanmaya çalışılmıştır. İçerik belirlendikten sonra, öğretim için esas alınan yaklaşımın ilkelerine göre planlanan etkinlikler, kullanılacak öğretim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri uygulama için hazırlanan ders planları içerisinde bütün ayrıntılarıyla ortaya konulmuştur.

Deyim öğretiminin planlaması aşamasında, önce içeriği oluşturacak yapıların belirlenmesi ve bu doğrultuda etkinliklerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Deyim öğretiminde içerik deyimler üzerine kuruludur. Bu nedenle, içeriğin oluşturulmasında deyimlerle ilgili hangi konuların öğretilmesi ve öğretilecek deyimlerin hangi ölçütlere göre belirlenmesi gerektiği ön plana çıkmıştır. Deyimlerin seçimi, daha önceki kaynaklardan yararlanılarak kullanım sıklığına göre yapılmıştır. Aynı zamanda günlük dilde en sık kullanılan deyimler, öğrencilerin seviyesine ve ihtiyaçlarına uygun olarak belirlenmiştir.

Yararlanılan kaynaklar her bir ders planında belirtilmiştir. Deyimlerin seçimi araştırmacı tarafından yapıldıktan sonra anadili İtalyanca olan iki öğretim görevlisine sunulmuş ve görüşleri istenmiştir. Öğretilmesi kararlaştırılan deyimler konularına göre sınıflandırılmıştır.

İçerik belirlendikten sonra, uzman görüşleri dikkate alınarak yabancı dilde ve çeviri eğitiminde deyim öğretimine ilişkin hedefler ve öğrencilere kazandırılmak istenilen kazanımlar belirlenmiştir. Genel olarak hedefler metin içinde deyimleri tanıma, deyimlerin anlamlarını bulma, İtalyanca deyimlere Türkçe karşılıklar önerme, İtalyanca ve Türkçe deyimleri karşılaştırma, deyimler ve çevirileriyle ilgili bilişüstü bilgiler edinme olarak belirtilmiş, Bloom ve arkadaşlarının geliştirdiği taksonomisindeki "bilişsel alan: bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme" (Senemoğlu 2000: 407) düzeylerine uygun bir şekilde sınıflandırılmıştır. Her ders için kazanımların aşamalılık ve ardışıklık özelliği de göz önünde bulundurulmuştur.

Yöntem ve teknikler, araç ve gereçler, çağdaş eğitim biliminin öngördüğü, deyim öğretimini etkin kılacak ve öğrencilerin öğretim sürecinde etkin katılımlarını sağlayacak şekilde düşünülmüştür. Öğretim için deyimlerin sınıflandırılması, içerdikleri anahtar sözcüğe ve ifade ettikleri kavramlara göre yapılmıştır. Ayrıca, deyim öğretiminde görsel, sözel ve çeviri tekniklerinin kullanımı da öngörülmüştür. Etkinliklerin sıralanması ve sunumu öğrencilerin motivasyonunu artıracak, üretme etkinlikleri yapmalarını ve kontrollü öğrenmelerini sağlayacak şekilde yapılmaya çalışılmıştır. Ders planlarına göre derslerde kullanılacak alıştırma ve deyimleri içeren materyaller uzman görüşleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Deyim öğretimi, genel çerçeve içerisinde planlandıktan sonra ders planları hazırlanmıştır. Ders planları, tek etkinlik olarak düşünülen iki ders saatinde işlenecek konularla ilgili hedef ve kazanımlar, bunlara ulaşmadaki yöntem ve teknikler, eğitim durumları, araç, gereç ve değerlendirme soruları belirtilerek araştırmacı ve ders sorumlusu öğretim görevlisi tarafından hazırlanmıştır. Ders planları, eğitim bilimindeki çağdaş yaklaşımların gereksinimlerine göre; ön bilgileri hatırlatma, soru sorma, tahminde bulunma, tahminleri denetleme, bilgiyi tekrar etme, kavram haritaları oluşturma, karşılaştırma, özetleme, yorum getirme gibi bilişsel süreçlerle öğrencinin etkin katılımı sağlanacak şekilde hazırlanmaya çalışılmıştır.

Ders planlarının uygulanması dersi yapan öğretim görevlisi tarafından toplam 14 ders saati olmak üzere, 3,5 hafta süren bir zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilmiştir. Yürütülen etkinlikler boyunca, deyim öğretimine ilişkin olarak hazırlanan ders planlarının sınıfta uygulanması araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Deyim öğretimi etkinliklerinin uygulandığı süre içerisinde başka bir konunun öğretimi yapılmamıştır.

Verilerin Çözümlenmesi

Tüm istatistiksel analizler SPSS 14.0 (Social Sciences Statistical Package) istatistik programında gerçekleştirilmiştir. Denenceleri test etmek için parametrik olmayan testlerden İşaret Testi (Sign Test) ve İlişkili Ölçümler İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi (Wilcoxon Signed Rank Test for Paried Samples) kullanılmıştır.

Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın denencelerine ilişkin bulgular şöyledir:

Birinci araştırma denencesinin sınanmasına yönelik olarak Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'nın öntest ve sontest uygulamasında, öğrencilerin ölçme aracının 7. sorusuna verdikleri yanıtlar dikkate alınmıştır. Öğrencilerin öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için parametrik olmayan Betimleyici İstatistik ve İlişkili Ölçümler İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma becerileri öntest ve sontest puanlarının ortalamaları arasında bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Betimleyici İstatistik değerleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3 *Yazılı Metinlerde Mecazi Dili Tanıma ve Anlamlandırma Becerileri Öntest-Sontest Puanları İçin Betimleyici İstatistik Sonuçları*

	Betimleyici İstatistik				
	N	**Ortalama**	**Std. Sapma**	**Minimum**	**Maksimum**
Öntest	17	0.81	0.73	0.00	2.00
Sontest	17	3.59	1.42	1.00	5.00

Tablo 3'te verilen öntest puanları ortalaması 0.81, sontest puanları ortalaması 3.59'dur. Öntest puanları ortalaması ve sontest puanları ortalaması karşılaştırıldığında sontest puanları ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir (3.59 > 0.81).

Yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma becerileri öntest ve sontest puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4 *Yazılı Metinlerde Mecazi Dili Tanıma Becerileri ve Anlamlandırma Becerileri Öntest-Sontest Puanları için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları*

Sontest-Öntest	***N***	***Sıra Ortalaması***	***Sıra Toplamı***	***Z***	***Asymp. Sig. (2-tailed) p***
Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.53 (*)	0.00
Pozitif Sıra	16	8.50	136.00		
Eşit	1				
Toplam	17				

*Negatif sıralar temeline dayalı
Negatif sıra: sontest < öntest; Pozitif sıra: sontest > öntest; Eşit: öntest = sontest

Tablo 4'te verilen analiz sonuçları, yazılı metinlerde mecazi dili tanıma becerileri ve anlamlandırma becerileri öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($p < 0.01$). Sontest puanları öntest puanlarından anlamlı derecede yüksektir.

İkinci araştırma denencesinin sınanabilmesi için Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'nın öntest ve sontest uygulamasında, öğrencilerin ölçme aracının 10. sorusuna verdikleri yanıtlar dikkate alınmıştır. Öğrencilerin öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için parametrik olmayan Betimleyici İstatistik ve İlişkili Ölçümler İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır.

Yazılı metinlerdeki ana karakteri betimleme becerileri öntest ve sontest puanlarının ortalamaları arasında bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Betimleyici İstatistik değerleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5 *Yazılı Metinlerdeki Ana Karakteri Betimleme Becerileri Öntest-Sontest Puanları İçin Betimleyici İstatistik Sonuçları*

	Betimleyici İstatistik				
	N	**Ortalama**	**Std. Sapma**	**Minimum**	**Maksimum**
Öntest	17	1.06	0.69	0.00	2.33
Sontest	17	2.14	1.32	0.00	5.00

Tablo 5'te verilen öntest puanları ortalaması 1.06; sontest puanları ortalaması 2.14'dur. Öntest puanları ortalaması ve sontest puanları ortalaması karşılaştırıldığında sontest puanları ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir (2.14 >1.06).

Yazılı metinlerdeki ana karakteri betimleme becerileri öntest ve sontest puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6 *Yazılı Metinlerdeki Ana Karakteri Betimleme Becerileri Öntest-Sontest Puanları İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları*

Sontest-Öntest	***N***	***Sıra Ortalaması***	***Sıra Toplamı***	***Z***	***P***
Negatif Sıra	1	12.00	12.00	-3,06(*)	0.00
Pozitif Sıra	16	8.81	141.00		
Eşit	0				
Toplam	17				

*Negatif sıralar temeline dayalı
Negatif sıra: sontest < öntest; Pozitif sıra: sontest > öntest; Eşit: öntest = sontest

Tablo 6'da verilen analiz sonuçları, yazılı metinlerdeki ana karakteri betimleme becerileri öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($p < 0.01$). Sontest puanları öntest puanlarından anlamlı derecede yüksektir.

Üçüncü araştırma denencesinin sınanabilmesi için Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'nın öntest ve sontest uygulamasında, öğrencilerin ölçme aracının tüm sorularına verdikleri yanıtlar dikkate alınmıştır. Öğrencilerin öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek

için parametrik olmayan Betimleyici İstatistik ve İlişkili Ölçümler İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır.

Yazılı metinleri anlama becerileri öntest ve sontest puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Betimleyici İstatistik değerleri Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7 *Yazılı Metinleri Anlama Becerileri Öntest-Sontest Puanları İçin Betimleyici İstatistik Sonuçları*

		Betimleyici İstatistik							
Soru	**N**	**Ortalama**		**Std. Sapma**		**Minimum**		**Maksimum**	
		öntest	Sontest	Öntest	sontest	Öntest	sontest	Öntest	Sontest
1	17	1.55	3.04	1.03	1.36	0.00	0.00	3.67	4.67
2	17	2.95	3.60	1.37	1.16	0.67	1.33	4.67	5.00
3	17	1.70	2.28	0.63	0.94	0.83	1.00	2.67	4.33
4	17	1.46	2.02	0.78	1.03	0.00	0.50	2.83	3.83
5	17	0.81	1.67	0.96	0.93	0.00	0.00	3.00	3.33
6	17	3.18	3.97	1.18	0.89	0.83	1.67	4.33	5.00
7	17	0.81	3.59	0.73	1.42	0.00	1.00	2.00	5.00
8	17	2.33	2.81	1.16	1.30	0.00	0.00	3.83	4.50
9	17	1.89	3.74	0.90	0.94	0.67	2.33	4.33	4.83
10	17	1.06	2.14	0.69	1.32	0.00	0.00	2.33	5.00

Tablo 7'de verilen öntest puanları ortalaması ve sontest puanları ortalaması karşılaştırıldığında sontest puanları ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir (3.04 >1.55; 3.60 >2.95; 2.28 >1.70; 2.02 >1.46; 1.67 >0.81; 3.97 >3.18; 3.59 >0.81; 2.81 >2.33 ; 3.74 >1.89; 2.14 >1.06).

Yazılı metinleri anlama becerileri öntest ve sontest puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8 *Yazılı Metinleri Anlama Becerileri Öntest-Sontest Puanları İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları*

Sontest– Öntest	***N***	***Sıra Ortalaması***	***Sıra Toplamı***	***Z***	***P***
Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.62 (*)	0.00
Pozitif Sıra	17	9.00	153.00		
Eşit	0				
Toplam	17				

*Negatif sıralar temeline dayalı: sontest < öntest; Pozitif sıra: sontest > öntest; Eşit: öntest = sontest

Tablo 8'de verilen analiz sonuçları, yazılı metinleri anlama becerileri öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($p < 0.01$). Sontest puanları öntest puanlarından anlamlı derecede yüksektir.

Her üç denenceye ilişkin bulgulara göre, deyim öğretimi uygulanan Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı 4. sınıf İtalyanca Çeviri dersinde öğrencilerin, yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma, ana karakteri betimleme ve yazılı metinleri anlama becerilerini ölçmeye yönelik olarak kullanılan Okuduğunu Anlama Becerisi Ölçme Aracı'ndan aldıkları sontest puanları öntest puanlarından anlamlı derecede yüksektir. Bu durumda araştırmanın üç denencesi de doğrulanmıştır. Bir başka deyişle, deyim öğretimi uygulamasının öğrencilerin yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma, ana karakteri betimleme ve yazılı metinleri anlama becerilerini geliştirebileceği ve öte yandan deyim öğretimiyle sağlanan deyim bilgisinin okuduğunu anlama sürecinin ilk aşaması sayılabilecek mecazi dili tanıma ve anlamlandırma aşamasında ve genel olarak okuduğunu anlama sürecinde de etkili olabileceği söylenebilir. Ancak, bunu daha kesin bir şekilde söyleyebilmek için araştırma modelinin kontrol gruplu olması gerekir.

Araştırmanın birinci denencesine ilişkin bulgular, Cacciari ve Corradini (2005: www. kollokationen.bbaw.de)'nin deyimlerin hem sözcük hem de sözcükten daha büyük parçalar olarak işlev gördükleri; Van Dijk (1997: 81)'in de "sözcükleri tanıma aşamasının okuduğunu anlama sürecinin ilk aşamasını oluşturduğu yönündeki görüşlerine dayanılarak değerlendirilebilir. Bu durumda deyimler sözcükler olarak, mecazi dili tanıma ve anlamlandırma aşaması da sözcük tanıma ve anlamlandırma aşaması olarak ele alınabilir. Buna dayanarak, ilgili alanyazın tarandığında sözcük bazında benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Örneğin; Stahl (2003: http://journals.lww.com), sözcük bilgisi ve okuduğunu anlama arasında yüksek korelasyon saptamış, sözcük bilgisinin okuduğunu anlamak için önemli olduğunu ifade etmiştir. Qian (1999), sözcük bilgisi ve okuduğunu anlama arasında yüksek ve pozitif korelasyon olduğunu bulgulamıştır. Robinson (2005: iv-v), sözcük bilgisi ve okuduğunu anlama arasında orta seviyede bir ilişkinin olduğunu göstermiştir.

Araştırmanın ikinci denencesine ilişkin bulgular, deyimleri yine sözcükler olarak ele alarak değerlendirilebilir. Buna dayanarak, ilgili alanyazın tarandığında sözcük bazında benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Örneğin; Stahl (2003: http://journals.lww.com), sözcük bilgisi olmadan yapıların anlaşılamadığını, sözcük bilgisinin okuduğunu anlamak için önemli

olduğunu ifade etmiştir. Deyimler yine sözcükler olarak ele alınarak ilgili alanyazın incelendiğinde, üçüncü denenceye ilişkin bulguların Stahl (2003: http://journals.lww.com) ve Qian (1999)'ın ulaştıkları bulgularla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Araştırmanın üç denencesine ilişkin bulguların yanı sıra deyim öğretimine yönelik olan ders planlarının uygulanması sırasında, sınıfta bulunmuş olan araştırmacının gözlemlerine dayalı olarak şunlar saptanmıştır: deyimlerin sayısı fazla olduğunda öğrencilere sıkıcı gelmektedir; eylem içermeyen deyimler daha kolay hatırlanmaktadır; deyim öğretiminde bağlam bilgisi kullanıldığında deyimlerin öğrenimi daha kalıcı olmaktadır; mitolojiyle ilgili olan deyimler çıkış hikayeleriyle birlikte ele alındığında öğrencilerde daha fazla ilgi uyandırmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma denencelerinin sınanmasıyla elde edilen bulgular ışığında deyim öğretimi uygulamasının, öğrencilerin okuduğunu anlama sürecinin ilk aşaması sayılabilecek yazılı metinlerde mecazi dili tanıma ve anlamlandırma, yazılı metinlerde ana karakteri betimleme ve yazılı metinleri anlama becerilerinin geliştirilmesinde etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Ulaşılan bu sonuçlar doğrultusunda ve araştırmacının uygulama sırasında sınıfta yaptığı gözlemlere dayanarak yabancı dil öğretimi ve çeviri eğitimi uygulayıcıları için şu öneriler sunulabilir:

- Yabancı dil ve çeviri derslerinde öğrencilere deyimlerle ilgili bilişüstü bilgilerin kazandırılması hedeflenmelidir. Derslerde deyimlerin yabancı dilde iletişimde ve çeviri sürecinde ne tür sorunlar yaratabilecekleri konusuna yer verilmelidir.
- Yabancı dil derslerinde işlenen konu bağlamında, sayıları fazla olmayacak şekilde sistematik olarak deyim öğretiminin yapılması önerilmektedir.
- Yabancı dil derslerinde öğrencilerin yabancı dil seviyelerine göre, örneğin başlangıç seviyesindeki sınıflarda kolaylık açısından eylem içermeyen deyimlerden başlayarak deyim öğretiminin yapılması önerilmektedir.

- ağlamın deyimleri anlamlandırmaya ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi nedeniyle, yabancı dil derslerinde deyim öğretimi sürecinde bağlamdan yararlanılması önerilmektedir.
- Çeviri uygulamalarında deyim çevirisi yapılabilir. Çeviri uygulamaları sırasında yabancı dilde ve anadildeki deyimler karşılaştırmalı olarak incelenebilir.
- Çeviri derslerinde yapılan uygulamalarda mitolojiyle ilgili olan deyimler ele alınırken çıkış kaynağına değinilmesi, tarihsel olaylarla ilgili olanların da mutlaka tarihsel bağlamda ele alınması önerilmektedir.

Ulaşılan bu sonuçlar doğrultusunda deyimler alanında araştırma yapanlar için şu öneriler getirilebilir:

- Deyim öğretiminin yazılı metinleri anlamaya etkisini daha kesin bir şekilde belirlemeye yönelik deney-kontrol gruplu araştırma deseni kullanılarak benzer araştırmalar yapılabilir.
- Yabancı dildeki deyimleri anlama sürecinde öğrencilerin hangi deyim anlama modellerini kullandıkları konusunda deneysel çalışmalar gerçekleştirilebilir. Bunun sonucunda deyimleri tanımaya ve anlamlandırmaya yönelik strateji geliştirilmesine zemin hazırlanabilir.
- Yabancı dilde deyimleri tanıma ve anlamlandırma sürecinde öğrencilerin Türkçe deyim bilgilerinden yararlanıp yararlanmadıkları incelenebilir.
- Deyimlerin çevirilerinde öğrencilerin Türkçe deyim bilgilerinin etkisinde kalıp kalmadıkları araştırılabilir.

Deyim öğretiminin İtalyanca çeviri dersinde öğrencilerin yazılı metinleri anlama becerileri üzerindeki etkisini belirleme amacıyla yapılan bu çalışmanın yabancı dil öğretimi ve çeviri eğitiminde deyimlerin öğretimi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

Abisamra, S. N. (2002) "Teaching Idioms", *Education 345: Second Language Acquisition*. American University of Beirut. http://abisamra02.tripod.com/idioms [15.09.2006].

Arnaud, P.J.L., S.J. Savignon (1997) "Rare Vords, Complex Lexical Units and The Advanced Learner", *Second Language Vocabulary Acquisition.* ed. Coady, James, Thomas Huckin. (1997), Cambridge University Pres. 157-173.

Cacciari, C., P. Corradini (2005) "A Psycholinguistic Point of View: Are Idioms Really Relevant for Theories of Language Comprehension?" www. Kollokationen.bbaw.de/documents/coll_cacciari_pres.pdf [23.08.2005].

Calvino, I., G. G., Salinari (1973) La *Lettura 2: Antologia per la Scuola Media.* Bologna: Zanichelli.

Cardona, M. (2005) *Lo Sviluppo Del Lessico Attraverso La Lettura.* Venezia:

Scuola Estiva.

Coady, J., Thomas, H. (1997) *Second Language Vocabulary Acquisition.* Cambridge University Pres.

Etsey, K. F. (2004) *The Effects of Comprehension Strategy Instruction on*

Ghanaian English, Language Learners' Comprehension Processes and Text Understanding, Doktora Tezi. The University of Iowa.

Güneş, S. (2008) *Deyim Öğretiminin İtalyanca Çeviri Dersinde Metinleri Anlamaya Etkisi.* Basılmamış Doktora Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi.

Karasar, N. (2003) *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler.* 12. bs. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Krupnov, N. V. (1976) V *Tvorçeskay Laboratorii Pirevodçika.* Maskva: İzdatelstvo «Mejdunarodnıye Atnoşeniya».

Mäntylä, K. (2004) *Idioms and Language Users: The Effect of the Characteristics of Idioms on Their Recognition and Interpretation By Native and Non-native Speakers of English,* Doktora Tezi. University of Jyvaskyla.

Nattinger, R. J., S. J. DeCarrico (1992) *Lexical Phrases and Language Teaching.* Oxford: Oxford University Press.

Özdemir, E. (1995) *Eleştirel Okuma.* Ankara: Ümit Yayıncılık.

Pinnavaia, L. (2001) *"Idiomatic Expressions in Vocabulary Teaching",* Anno XXXIII. s.2-3. *Rassegna Italiana di Linguistica Applicata.* Roma: Bulzoni Editore.

Qian, D. (1999) "Assessing the Roles of Depth and Breadth of Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension". *The Canadian Modern Language Review.* 56(2): 282-307.

Robinson, V. M. (2005) *Examining the Relationship Between Vocabulary Knowledge, Oral Reading Fluency, and Reading Comprehension,* Doktora Tezi. University Of Oregon.

Schmitt, N., M. McCarthy (1997) *Vocabulary Description, Acquisition and Pedagogy.* New York: Cambridge University Pres.

Senemoğlu, N. (2000) *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*, Ankara: Gazi Kitabevi.

Stahl, S. (2003) "Vocabulary and Readability: How Knowing Word Meanings Affects Comprehension", *Topics in Language Disorders*. 23(3): 241-247. http://journals.lww.com/topicsinlanguagedisorders/Abstract/2003/07000/Vocabulary_and_Readability__How_Knowing_Word.9.aspx.

Turrini, G., C. Alberti, M. L. Santullo, G. Zanchi. (1995) *Capire l'Antifona: Dizionario dei Modi di Dire con Esempi d'Autore*, Bologna: Zanichelli.

Van, T. Dijk (1997) *La Ciencia Del Texto*. Buenos Aires: Paidós.

Vlahov, S., S. Florin (1980) *Nepirivodimoe v Pirevode*. Maskva: Mejdunarodnıye Otnošeniya.

Kitabın Satış Fiyatı : 11,50 - TL
Öğrenciye İnd. Satış Fiyatı : 9,20 - TL